

GŁÓWNY INSPEKTORAT INSPEKCJI HANDLOWEJ

BK/ANU-034-7/08/MK

INFORMACJA

**o wynikach kontroli bezpieczeństwa,
prawidłowości oznakowania i jakości wyrobów
konfekcyjnych dla dzieci**

Spis treści

Streszczenie	3
I. Ogólne wyniki kontroli	5
II. Szczegółowe ustalenia kontroli	6
1. Bezpieczeństwo wyrobów konfekcyjnych	6
A. Badania laboratoryjne.....	6
B. Badania organoleptyczne.....	8
2. Jakość wyrobów konfekcyjnych	9
A. Badania organoleptyczne	9
B. Badania laboratoryjne.....	10
a) skład surowcowy	10
b) wskaźniki użytkowe	13
3. Prawidłowość oznakowania wyrobów konfekcyjnych	13
4. Prawidłowość oznaczenia produktów cenami.....	17
5. Legalność prowadzonej działalności gospodarczej.....	17
III. Wykorzystanie ustaleń kontroli	17
IV. Ocena wyników i wnioski	18

Streszczenie

Inspekcja Handlowa w IV kwartale 2007r. przeprowadziła ogólnokrajową kontrolę wyrobów konfekcyjnych przeznaczonych dla osób dorosłych. Kontrolą objęto produkty pochodzące zarówno z importu, obrotu wewnątrzunijnego, jak i produkcji krajowej.

Kontrolę przeprowadzono w 123 jednostkach, w tym w 68 placówkach handlu detalicznego, 32 hurtowniach oraz u 23 producentów/importerów, obejmując jej zakresem szeroki asortyment wyrobów konfekcyjnych przeznaczonych dla dzieci (ubrania do wielkości 146 cm), wykonanych z tkanin oraz dzianin, tj.: kurtki, dresy, bluzy, bluzki, swetry, golfy, spodnie, spódnice, sukienki, podkoszulki, śpiochy, kaftaniki, piżamy, komplety 2, 3 - częściowe, kombinezony, bezrękawniki, body, koszulki, czapki niemowlęce, itp.

Ogółem skontrolowano 1 020 partii wyrobów o wartości 236,4 tys. zł. Wyroby produkcji krajowej stanowiły 56,7% zbadanego asortymentu, wyroby z importu - 43,2%, natomiast z obrotu wewnątrzunijnego (z wyłączeniem Polski) - 0,1 %.

Wyniki kontroli wykazały w 34,4% skontrolowanych partii wyrobów różnego rodzaju nieprawidłowości. Najwięcej nieprawidłowości ujawniono wśród partii wyrobów pochodzących z importu.

Celem kontroli było dokonanie oceny bezpieczeństwa, jakości oraz prawidłowości oznakowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Oceniając bezpieczeństwo wyrobów konfekcyjnych poddano je badaniom organoleptycznym oraz laboratoryjnym. Badania laboratoryjne dotyczyły sprawdzenia zawartość wolnego lub uwalniającego się formaldehydu, amin, które w warunkach redukcyjnych nie mogą być odszczepiane z barwników azowych oraz obecność niklu w powłokach akcesoriów i dodatków stosowanych do odzieży i obecność ołowiu.

W wyniku tych badań ujawniono 4 przypadki wyrobów niespełniających wymagań bezpieczeństwa w zakresie zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu.

Natomiast badania organoleptyczne w zakresie bezpieczeństwa zostały przeprowadzone w oparciu o wymagania Polskiej Normy PN-EN 14682: 2006 *Bezpieczeństwo odzieży dziecięcej - Sznury i sznurki ściągające w odzieży dziecięcej - Specyfikacja*. Zwrócono również uwagę na ozdoby dołączane (doklejane bądź doszywane) do wyrobów, tj. gwiazdki, kwiatki, cekiny, pomponiki, itp., które mogą zostać łatwo oderwane i połknięte przez dzieci stanowiąc tym samym zagrożenie dla ich zdrowia i życia.

Wynik tych badań ujawnił 23 przypadki wyrobów niespełniających wymagań ww. normy.

Badając jakość wyrobów najczęściej nieprawidłowości ujawniono w wyniku porównania deklarowanego składu surowcowego z rzeczywistym poprzez przeprowadzenie badań laboratoryjnych - zakwestionowano 27,7% partii zbadanych. Ujawniono również 2 przypadki wyrobów niespełniających deklarowanych wskaźników użytkowych zmiany wymiarów po praniu.

Wyroby konfekcyjne dla dzieci poddane zostały również kontroli w zakresie oznakowania. Zakwestionowano 32,4% partii, głównie ze względu na naruszenie przepisu art. 20 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. Nr 155, poz. 1095 ze zm.), tj.: brak nazwy wyrobu lub danych przedsiębiorcy wprowadzającego towar do obrotu na teren Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomimo wysokiego wskaźnika nieprawidłowości w zakresie oznakowania, brak najbardziej istotnych informacji z punktu widzenia konsumenta, tj. brak informacji o składzie surowcowym stwierdzono w prawie 10% wśród partii kwestionowanych, natomiast brak informacji o sposobie konserwacji - w 2,5%.

Po analizie uzyskanych wyników kontroli wyrobów konfekcyjnych dla dzieci wydaje się zasadnym:

- dalsze prowadzenie kontroli tego asortymentu, w tym badań laboratoryjnych w zakresie bezpieczeństwa oraz zgodności rzeczywistego składu surowcowego z deklarowanym,
- kontynuowanie badań szczególnie wyrobów pochodzących z importu.

I. Ogólne wyniki kontroli

Inspekcja Handlowa w IV kwartale 2007r. przeprowadziła ogólnokrajową kontrolę wyrobów konfekcyjnych przeznaczonych dla dzieci. Kontrolą objęto produkty pochodzące zarówno z importu, obrotu wewnątrzunijnego, jak i produkcji krajowej.

Celem kontroli było dokonanie oceny bezpieczeństwa, jakości oraz prawidłowości oznakowania wyrobów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W zakresie bezpieczeństwa zbadano poziom zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu oraz amin, które w warunkach redukcyjnych nie mogą być odszczepiane z barwników azowych, jak również obecność niklu w powłokach akcesoriów i dodatków wyrobów włókienniczych, takich jak np.: napy, zamki błyskawiczne, nity, metalowe znaczki na odzieży, itp. Po raz pierwszy przeprowadzono również badania obecności ołowiu w wyrobach, które mogą potencjalnie pozostawać w bezpośrednim i przedłużonym kontakcie ze skórą człowieka lub mogą być umieszczane w ustach.

Badając jakość wyrobów przeprowadzono badania organoleptyczne oraz laboratoryjne, podczas których zwrócono szczególną uwagę na zgodność składu surowcowego z deklaracją producenta, zbadanie wskaźników użytkowych oraz wymiarowanie.

Kontrola objęła również ocenę legalności i prawidłowości oznaczenia towarów ceną, jak również inne działania przedsiębiorców mogące ograniczać prawa konsumentów.

Kontrolę przeprowadzono w 123 jednostkach, w tym w:

- 68 placówkach handlu detalicznego,
- 32 hurtowniach,
- 23 zakładach produkcyjnych/u pierwszych dystrybutorów/importerów.

Skontrolowano ogółem 1 020 partii wyrobów o wartości 236,4 tys. zł, w tym:

- 578 partii wyrobów produkcji krajowej o wartości 149,5 tys. zł,
- 441 partii wyrobów z importu¹ o wartości 86,6 tys. zł,
- 1 partię w ramach obrotu wewnątrzunijnego (z wyłączeniem Polski) o wartości 0,3 tys. zł.

Kontrolą objęto szeroki asortyment wyrobów przeznaczonych dla dzieci (ubrania do wielkości 146 cm), wykonanych z tkanin oraz dzianin, tj.: kurtki, dresy, bluzy, bluzki, swetry, golfy, spodnie, spódnice, sukienki, podkoszulki,

^{1/} Ze względu na brak obowiązku określania kraju pochodzenia wyrobu niejednokrotnie trudno jest ustalić pochodzenie wyrobu.

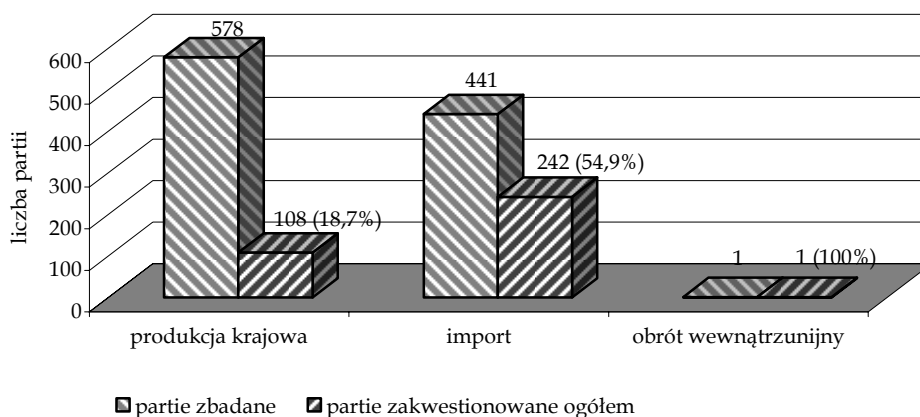
śpiochy, kaftaniki, piżamy, komplety 2, 3-częściowe, kombinezony, bezrękawniki, body, koszulki, czapki niemowlęce, itp.

Importowane wyroby pochodziły z Chin, Turcji, Tajlandii, Tunezji, Indonezji i stanowiły 43,2% zbadanego asortymentu. Natomiast wyroby w ramach obrotu wewnątrzunijnego stanowiły 0,1% wyrobów poddanych kontroli i pochodziły z Czech. Pozostałe 56,7% stanowiły wyroby produkcji krajowej.

Zakwestionowano ogółem, ze względu na różnego rodzaju nieprawidłowości, 351 partii wyrobów (co stanowi 34,4 % wszystkich partii zbadanych) o wartości 83,2 tys. zł, w tym:

- 242 partie z importu o wartości 41,1 tys. zł,
- 108 partii produkcji krajowej o wartości 41,8 tys. zł,
- 1 partię w ramach obrotu wewnątrzunijnego o wartości 0,3 tys. zł.

Wykres nr 1. Zestawienie liczby partii zbadanych i zakwestionowanych z uwzględnieniem miejsca produkcji

II. Szczegółowe ustalenia kontroli

1. Bezpieczeństwo wyrobów konfekcyjnych

A. Badania laboratoryjne

Oceny bezpieczeństwa wyrobów konfekcyjnych dokonano sprawdzając czy spełnione są wymagania określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych (Dz. U. Nr 81, poz. 743 ze zm.) - *zwanego dalej*

rozporządzeniem, dotyczące dopuszczalnej zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu², amin³ oraz obecności niklu⁴ i ołowiu⁵.

W ramach kontroli bezpieczeństwa wyrobów konfekcyjnych dla dzieci zbadano laboratoryjnie próbki z 250 partii⁶ wyrobów o wartości 48,3 tys. zł, w tym:

- w zakresie wolnego lub uwalniającego się formaldehydu⁷ pobrano próby z 161 partii o wartości 31,5 tys. zł.

Zakwestionowano 4 partie wyrobów stwierdzając zawartość wolnego lub uwalniającego się formaldehydu w ilości:

- w kompletach (spodnie + bluza) - 43,83 mg/kg (import Turcja),
- w bluzkach dziecięcych - 62,34 mg/kg (import Turcja),
- w bluzach dziecięcych - 60,38 mg/kg (import Chiny),
- w kompletach 3-częściowych niemowlęcych (koszulka, bluza i spodnie) - w koszulce: 105,8 mg/kg, w bluzie: 37,8 mg/kg, spodniach: 42,6 mg/kg (import Tajlandia).

Powyższe jest niezgodne z wymaganiami rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych, w którym określono dopuszczalną zawartość wolnego lub uwalniającego się formaldehydu na poziomie do 20 mg/kg dla produktów włókienniczych dla dzieci do lat 3.

Protokół wraz z aktami kontroli dotyczący 2 spraw (3 partii), na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 ze zm.), przekazano do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako organu nadzoru w tym zakresie.

- w zakresie dopuszczalnej zawartości amin aromatycznych⁸ pobrano próby z 31 partii wyrobów o wartości 5,7 tys. zł.

^{2/} Formaldehyd - HCHO - substancja toksyczna lub szkodliwa, żrąca lub drażniąca (w zależności od stężenia), powoduje oparzenia i uczulenia w kontakcie ze skórą. Jest bezbarwnym gazem stosowanym między innymi jako surowiec do produkcji barwników (np. indygo) do farbowania produktów włókienniczych oraz w innych gałęziach przemysłu.

^{3/} Aminy - związki organiczne, pochodne węglowodorów - większość amin jest toksyczna (4-aminodifenyl, benzydyna, 4-chloro-o-toluidyna, 2-naftyloamina, pchloroanilina, 4,4'-diaminodifenylometan, 3,3'-dichlorobenzydyna, 3,3'-dimetylobenzydyna, 4,4'-metyleno-bis-(2-chloroanilina), 4,4'-oksydianilina, 4,4'-tiodianilina, o-toluidyna, 2,4-diaminotoluen, 2,4,5-trimetyloanilina, o-anizydyna, 4-aminoazobenzen, 2,4diaminoanizol, 3,3'-dimetoksybenzydyna, 3,3'-dimetylo-4,4'-diaminodifenylometan, 2-metoksy-5-metyloanilina, o-aminoazotoluen, 2-amino-4-nitrotoluen).

^{4/} Nikiel nie może być stosowany jako powłoka w akcesoriach i dodatkach, takich jak np.: napy, zamki błyskawiczne, nity, metalowe znaczki na odzieży.

^{5/} Ołów nie może występować w wyrobach włókienniczych, które mogą potencjalnie pozostawać w bezpośrednim i przedłużonym kontakcie ze skórą człowieka lub mogą być umieszczane w ustach.

^{6/} Niektóre partie badane były zarówno w zakresie zawartości formaldehydu, amin, niklu i ołowiu.

^{7/} Procedura badawcza została przeprowadzona w oparciu o wymagania normy PN-EN ISO 14184-1:2001 Tekstylnia. Oznaczanie formaldehydu. Część 1: Formaldehyd wolny i zhydrolizowany (metoda ekstrakcji wodnej).

^{8/} Procedurę badawczą przeprowadzono w oparciu o wymagania normy PN-EN 14362-1:2005 Tekstylnia - Metody oznaczania niektórych amin aromatycznych powstałych z barwników azowych - Część 1: Wykrywanie zastosowania niektórych barwników azowych dostępnych bez ekstrakcji oraz PN-EN 14362-2:2005 Tekstylnia - Metody oznaczania

Nie kwestionowano badanych partii.

- w zakresie obecności niklu⁹ pobrano próby z 26 partii wyrobów o wartości 5,3 tys. zł.

Nie kwestionowano badanych partii.

- w zakresie obecności ołowiu¹⁰ pobrano próby z 32 partii wyrobów o wartości 5,8 tys. zł.

Nie kwestionowano badanych partii.

B. Badania organoleptyczne

Oceniając bezpieczeństwo wyrobów przeznaczonych dla dzieci sprawdzono także czy nie stwarzają one zagrożenia ze względu na zastosowanie sznurków, troczków, itp. Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2003r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275), oceny dokonano z uwzględnieniem wymagań określonych w Polskiej Normie PN-EN 14682: 2006 *Bezpieczeństwo odzieży dziecięcej - Sznurowanie i sznurki ściągające w odzieży dziecięcej - Specyfikacja*.

Zwrócono również uwagę na ozdoby dołączane (doklejane bądź doszywane) do wyrobów, tj. gwiazdki, kwiatki, cekiny, pomponiki, itp., które mogą zostać łatwo oderwane i połknięte przez dzieci stanowiąc tym samym zagrożenie dla ich zdrowia i życia.

Ze względu na stwierdzenie ww. zagrożeń zakwestionowano 23 partie wyrobów. W wyrobach tych przeznaczonych dla małych dzieci zastosowano sznurki (tasiemki) przy kapturach lub stójkach, natomiast przy wyrobach dla dzieci starszych i młodzieży zastosowano przy kapturach sznurki ściągające, które po rozciągnięciu i płaskim rozłożeniu ubrania, miały swobodne końce. Stwierdzono również umieszczone w dolnej części ubrania na wysokości bioder lub kostki sznurki ściągające lub tasiemki dekoracyjne, jak również nieodpowiednio zakończone sznurki funkcyjne lub zastosowane sznurki elastyczne.

Zastosowanie w ubraniach dla dzieci ww. elementów może w określonych warunkach stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia dziecka. Przy typowym zachowaniu i aktywności dziecka podczas zabawy może

niektórych amin aromatycznych powstałych z barwników azowych - Część 2: Wykrywanie zastosowania niektórych barwników azowych dostępnych poprzez ekstrakcję włókien, badając zawartość 22 amin, które w warunkach redukcyjnych nie mogą być odszczepiane z barwników azowych.

^{9/} Badania te przeprowadzono zgodnie z procedurą badawczą opracowaną w Pracowni Analizy Instrumentalnej przy wykorzystaniu atomowej spektrometrii absorpcyjnej z atomizacją elektrotermiczną.

^{10/} Badania te przeprowadzono zgodnie z procedurą badawczą opracowaną w Pracowni Analizy Instrumentalnej przy wykorzystaniu atomowej spektrometrii absorpcyjnej z atomizacją elektrotermiczną.

nastąpić zaciągnięcie się sznurka lub tasiemki, co może być przyczyną nieszczęśliwego wypadku.

W związku z powyższym protokoły wraz z aktami kontroli dotyczącymi 5 spraw (21 partii wyrobów), na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 12 grudnia 2003r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przekazano do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako organu nadzoru w tym zakresie.

Ze względu na podjęcie natychmiastowych działań naprawczych przez producenta (usunięcie sznurków przy kapturach) w stosunku do 2 partii kombinezonów dziecięcych, nie przekazano sprawy do organu nadzoru. Jednocześnie informujemy, iż w powyższej sprawie zostanie zlecona kontrola sprawdzająca.

Ponadto podczas oceny bezpieczeństwa sprawdzano sposób mocowania drobnych ozdób (koraliki, gwiazdki, kwiatki, pomponiki) do odzieży. Ozdoby te nieprawidłowo przyklejone lub przyszyte mogą zostać łatwo oderwane i połknięte przez dzieci – nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

2. Jakość wyrobów konfekcyjnych

Ogółem badaniem jakości (w ocenie organoleptycznej i laboratoryjnej) objęto 996 partii wyrobów o wartości 232,2 tys. zł.

Badanie jakości wyrobów przeprowadzono:

- metodą organoleptyczną, oceniając zewnętrzne cechy wyrobu,
- dokonując sprawdzenia zgodności deklarowanego wymiaru wyrobu z rzeczywistym,
- metodą laboratoryjną, badając zgodność z deklaracjami dotyczącymi:
 - składu surowcowego,
 - wskaźników użytkowych (zmiany wymiarów po praniu, odporności wybarwień na pranie, pot alkaliczny i kwaśny, wodę, tarcie mokre i suche),
 - wielkości.

Łącznie, w wyniku badań organoleptycznych i laboratoryjnych, zakwestionowano jakość 27 partii (2,7%) o wartości 6,6 tys. zł.

A. Badania organoleptyczne

Badania organoleptyczne polegały na sprawdzeniu wyglądu ogólnego wyrobu oraz prawidłowości zaklasyfikowania wyrobu do określonej jakości na podstawie stwierdzonych błędów dzianiny/tkaniny oraz wad konfekcjonowania.

W trakcie badań inspektorzy posiłkowali się nieobligatoryjnymi Polskimi Normami:

- PN-85/P-84507 WYROBY KONFEKCYJNE – Stopnie jakości,
- PN-72/P-06723 WYROBY DZIEWIARSKIE – Stopnie jakości,
- PN-75/P-84001 DZIANINY I WYROBY DZIANE – Błędy,
- PN-93/P-84003 DZIANINY. Opis błędów. Terminologia,
- PN-93/P-06709 Tkaniny. Opis błędów. Terminologia,
- PN-EN 13402-3:2006 – Oznaczanie wielkości odzieży Wymiary i interwały,
- PN-92/P-84750 WYROBY KONFEKCYJNE Z PŁASKICH WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH – wyznaczanie wymiarów.

Badaniom organoleptycznym (na miejscu w kontrolowanych placówkach) poddano wyroby z 885 partii o wartości 211,7 tys. zł, w tym:

- 499 partii produkcji krajowej,
- 385 partii z importu,
- 1 partię w ramach obrotu wewnątrznijnego.

Nie kwestionowano żadnej ze zbadanych partii. Wszystkie wyroby zostały starannie wykończone, nie stwierdzono błędów dzianin czy tkanin naruszających wygląd zewnętrzny wyrobów czy też obniżających ich wartość użytkową (takich jak: zaciągnięcia, zgrubienia, nieprawidłowe szwy i ścięgi, spuszczone oczka, plamy, zabrudzenia, dziury, błędy wzoru czy nieprawidłowy druk, itp.).

Ponadto, podczas przeprowadzonych badań organoleptycznych sprawdzono również zgodność faktycznych wymiarów 405 partii wyrobów konfekcyjnych z podanymi na etykietach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

B. Badania laboratoryjne

W ramach kontroli przeprowadzono badania laboratoryjne w zakresie jakości wyrobów konfekcyjnych z pobranych losowo próbek 94 partii o wartości 20,7 tys. zł.

a) skład surowcowy

Badaniem laboratoryjnym składu surowcowego objęto 94 partii wyrobów o wartości 20,7 tys. zł.

Zakwestionowano 26 partii (27,7% zbadanych) o wartości 5,8 tys. zł, w tym:

- 19 partii z importu,
- 7 partii produkcji krajowej.

Tabela nr 1 prezentuje ujawnione przypadki rozbieżności występujące między deklarowanym przez producentów składem surowcowym a stanem faktycznym.

Tabela nr 1. Nieprawidłowości ujawnione w zakresie składu surowcowego.

Lp	Nazwa wyrobu	Pochodzenie wyrobu	Skład surowcowy deklarowany¹¹	Wynik badań laboratoryjnych
1	komplet 3-częściowy niemowlęcy	import (Tajlandia)	- koszulka: bawełna 100%, - bluza: bawełna 100%, - spodnie: bawełna 100%	- koszulka: bawełna 100%, - bluza: bawełna 31,9%, poliester 68,1%, - spodnie: bawełna 32,0%, poliester 68,0%
2	bluzka tunika	import (Chiny)	bawełna 96%, elastan 4%	bawełna 32,3%, poliester 59,8%, elastan 7,9%
3	komplet 2-częściowy bluzka + spodnie	produkcja krajowa	- bluzka: bawełna 100%, - spodnie: bawełna 90%, poliester 10%	- bluzka: bawełna 100%, - spodnie: bawełna 76,2%, poliester 23,8%
4	bluzka chłopięca	kraj pochodzenia - nieznany	bawełna 85%, poliester 15%	- dzianina ciemno pomarańczowa: poliester 66,4%, bawełna 33,6%, - dzianina szara: poliester 77,4%, bawełna 22,6%
5	spodnie dziewczęce	kraj pochodzenia - nieznany	bawełna 100%	bawełna 98,2%, elastan 1,8%
6	pajacyk koala baby	import (Tajlandia)	bawełna 80%, poliester 20%	poliester 81,8%, bawełna 18,2%
7	body	produkcja krajowa	bawełna 93%, lycra 7%	bawełna 98,2%, elastan 1,8%
8	komplet dziecięcy	import (Turcja)	bawełna 80%, wiskoza 20%	bawełna 100%
9	pajac niemowlęcy	import (Turcja)	bawełna 80%, wiskoza 20%	bawełna 74,3%, poliester 25,6%, elastan 0,1%
10	komplet niemowlęcy	import (Tajlandia)	bawełna 65%, poliester 35%	bawełna 20%, poliester 80%
11	pajac niemowlęcy	import (Turcja)	bawełna 100%	bawełna 59,6%, poliester 40,4%

¹¹ Informacje zamieszczone na etykiecie, opakowaniu lub wszędzie wyrobu.

*Informacja o wynikach kontroli bezpieczeństwa, prawidłowości oznakowania i jakości
wyrobów konfekcyjnych dla dzieci*

12	czapka niemowlęca	produkcja krajowa	bawełna/poliester	bawełna 97,4%, elastan 2,6%
13	spodnie	import (kraj pochodzenia nieznany)	bawełna 95%, poliester 5%	bawełna 76,4%, poliester 22,4%, elastan 1,2%
14	sukienka niemowlęca	produkcja krajowa	bawełna 85%, poliester 15%	- dzianina welurowa: bawełna 75,8%, poliester 24,2%, - tkanina: poliester 71,0%, wiskoza 29,0%
15	komplet: kurtka + spodnie	import (Chiny)	bawełna 100%	bawełna 70,6%, poliester 28,5%, elastan 0,9%
16	T-shirt chłopięcy	import (Chiny)	bawełna 65%, poliester 35%	bawełna 57,6%, poliester 42,4%
17	spódnica dziewczęca	import (Chiny)	bawełna 98%, elastan 2%	bawełna 100%
18	spodnie dziewczęce	produkcja krajowa	bawełna 100%	bawełna 86,3%, poliester 13,7%
19	bluzka	import (Tajlandia)	bawełna 100%	bawełna 60,8%, poliester 29,2%, wiskoza 10,0%
20	sukienka b/rękawów	kraj pochodzenia - nieznany	- wszywka inform.: bawełna 95%, elastan 5%, - etykieta jednostk.: bawełna 95%, poliester 5%	bawełna 96,1%, wiskoza 2,5%, elastan 1,4%
21	komplet: bluza + spodnie	import (Turcja)	bawełna 80%, wiskoza 20%	poliester 100%
22	spódnica dziecięca	produkcja krajowa	bawełna 85%, poliester 15%	poliester 100%
23	bluzka dziewczęca	import (Chiny)	bawełna 65%, poliester 35%	poliester 100%
24	bluzka dziewczęca	import (Chiny)	bawełna 65%, poliester 35%	poliester 100%
25	komplet dziewczęcy	import (Chiny)	- bluzka: bawełna 95%, spandex 5%, - spodnie: bawełna 65%, poliester 30%, spandex 5%	- bluzka: poliester 47,7%, wiskoza 23,2%, bawełna 22,2%, elastan 6,9%, - spodnie: bawełna 75,1%, poliester 23,9%, elastan 1,0%
26	spodnie dresowe dziewczęce	produkcja krajowa	bawełna 90%, poliester 10%	bawełna 81,2%, poliester 18,8%

Kwestionowane wyroby zostały dobrowolnie wycofane z obrotu handlowego w celu dokonania poprawy oznakowania, tj. umieszczenia w oznakowaniu informacji o rzeczywistym składzie surowcowym.

Ponadto, do przedsiębiorców wprowadzających kwestionowane produkty na rynek polski skierowano wystąpienia informujące o stwierdzonych nieprawidłowościach i wskazujące na konieczność ich usunięcia. Jak również do części dostawców skierowano pisma w celu ustalenia przedsiębiorców wprowadzających wyroby do obrotu.

b) wskaźniki użytkowe

Jakość kontrolowanych wyrobów konfekcyjnych oceniono również w zakresie zgodności z wymaganiami deklarowanymi przez przedsiębiorców w będących w ich posiadaniu szczegółowej charakterystyce jakościowej towaru - w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o cenach (Dz. U. z 2001 r. Nr 97, poz. 1050 ze zm.) lub deklaracji zgodności z określoną normą lub innym dokumentem normatywnym w rozumieniu odrębnych przepisów.

W przypadku 18 partii wyrobów konfekcyjnych przedsiębiorcy przedstawili komplet dokumentów zawierający odniesienie do wymagań PN lub deklaracje własne, dotyczące wskaźników użytkowych (zmiana wymiarów po praniu, odporność wybarwień na pranie, pot alkaliczny i kwaśny, wodę, tarcie mokre i suche).

W wyniku tych badań zakwestionowano 2 partie (11,1%) wyrobów, stwierdzając niezgodność w zakresie kurczliwości, tj.:

- a) w bluzkach (import Tajlandia) - stwierdzono niezgodność wartości wskaźnika zmiany wymiarów po praniu dla wszystkich miejsc pomiarowych długości,
- b) w bluzach (produkcja krajowa) - niezgodność wartości wskaźnika zmiany wymiarów po praniu dla wszystkich miejsc pomiarowych długości i 2 miejsc pomiarowych szerokości oraz niezgodność wartości wskaźnika użytkowego zmiany wymiarów po praniu dla wszystkich miejsc pomiarowych długości i 7 miejsc pomiarowych szerokości.

Laboratorium nie kwestionowało wyrobów poddanych badaniom na zgodność z deklarowaną normą lub deklaracją producenta w odniesieniu do wielkości rzeczywistej.

3. Prawidłowość oznakowania wyrobów konfekcyjnych

Prawidłowość oznakowania wyrobów konfekcyjnych sprawdzono zgodnie z wymaganiami:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych (Dz. U. Nr 81, poz. 743 ze zm.)¹²,
- ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. Nr 155, poz. 1095 ze zm.)¹³,
- ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. Nr 90, poz. 999 ze zm.)¹⁴.

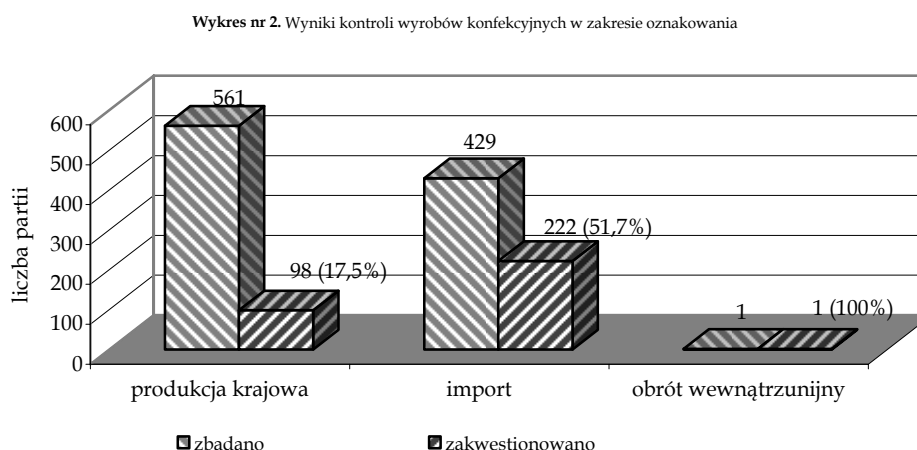
Badaniu prawidłowości oznakowania poddano 991 partii o wartości 232,4 tys. zł, w tym:

- 561 partii produkcji krajowej,
- 429 partii z importu,
- 1 partię w ramach obrotu wewnętrznego.

Z uwagi na brak lub niepełne oznakowanie zakwestionowano 321 partii (32,4% partii badanych wyrobów) o wartości 71,6 tys. zł, w tym:

- 222 partie z importu,
- 98 partii produkcji krajowej,
- 1 partię w ramach obrotu wewnętrznego.

Poniższy wykres prezentuje udział produktów zbadanych i zakwestionowanych, ze względu na oznakowanie, z uwzględnieniem kraju pochodzenia.

¹² W szczególności § 6 rozporządzenia określającego obowiązek znakowania wyrobów włókienniczych informacjami o składzie surowcowym oraz sposobie konserwacji produktu, jak również § 5, 7 – 13 oraz załącznik nr 1 gdzie zawarto wymagania dotyczące nazw włókien tekstylnych stosowanych w wyrobach.

¹³ Zgodnie z art. 20 przedsiębiorca wprowadzający towar do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązany jest do zamieszczenia na towarze, jego opakowaniu, etykiecie lub instrukcji informacji w języku polskim zawierających: firmę przedsiębiorcy i jego adres, nazwę towaru, oraz inne oznaczenia i informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

¹⁴ Art. 7 i 7a stanowią, iż na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w obrocie z udziałem konsumentów używa się języka polskiego.

Wyroby konfekcyjne dla dzieci kwestionowano ze względu na:

- brak oznakowania,
- niepełne oznakowanie, polegające na braku jednego z elementów oznakowania:
 - istotnych informacji, tj.: składu surowcowego i sposobu konserwacji,
 - nazwy wyrobu,
 - nazwy, formy prawnej i adresu producenta, importera, wprowadzającego do obrotu na teren RP,
- błędne informacje o składzie surowcowym,
- nazewnictwo włókien wymienionych w składzie surowcowym niezgodne z nazwami określonymi w rozporządzeniu lub w języku obcym, np.: *cotton, elasthane, flanela, bawełna, poliacryl, włókno elastyczne, lycra, polyester, elana, spandex, włókno elastomerowe, polar, polycotton*,
- sprzeczne informacje o sposobie konserwacji (dotyczące sposobu prania, suszenia, prasowania, czyszczenia) oraz składzie surowcowym zawarte na etykiecie jednostkowej i wszywce informacyjnej lub opakowaniu, np.:
 - na etykiecie padano: „87% bawełna, 3% lycra”, natomiast na wszywce: „95% bawełna, 5% elastan”,
 - na etykietach: „100% poliester”, na wszywkach: „100% bawełna”,
 - na etykiecie umieszczono znak graficzny oznaczający: „prasować w temp. 110°C”, natomiast na wszywce znak graficzny: „prasować w temp. 200°C”,
 - na etykiecie umieszczono informację „czyszczenie chemiczne wyrobu we wszystkich dopuszczalnych rozpuszczalnikach przeznaczonych do czyszczenia na sucho” natomiast znak graficzny na wszywce informował „nie czyścić wyrobu chemicznie”,
 - na etykietach znaki graficzne zalecały „prac wyrób w temp. 40°C”, „prasować w maksymalnej temp. dolnej płyty 150°C”, natomiast symbole graficzne umieszczone na wszywce informowały „prac wyrób w temp. 30°C”, „prasować w maksymalnej temp. dolnej płyty 110°C”,
 - na etykiecie umieszczono znaki graficzne „prac wyrób w temp. 40°C”, „prasować w temp. 150°C” oraz „nie czyścić wyrobu chemicznie”, natomiast symbole graficzne umieszczone na wszywce informowały, że wyrób należy „prac w maksymalnej temp. 30°C”, „prasować w temp. 110°C” oraz „czyścić chemicznie”,
 - na etykiecie jednostkowej podano: „prasować w temp. 110°C” oraz „prac i płukać w temp. do 40°C”, na wszywce znak graficzny wskazywał że: „wyrobu nie należy prasować” oraz „temperatura prania powinna wynosić do 30°C”,
- inne, np.:
 - niewłaściwy sposób oznaczenia składu surowcowego np.: brak procentowego udziału poszczególnych włókien tekstylnych odnoszących się do masy produktu „bawełna/poliester”,

- niewłaściwa nazwa towaru: na etykiecie podano: nazwę towaru „komplet niemowlęcy” a faktycznie były to spodnie niemowlęce ogrodniczki,
- błędne wyjaśnienie znaku graficznego: na etykiecie obok symbolu, który oznacza „nie suszyć w suszarce bębnowej” podano wyjaśnienie: „nie czyścić chemicznie”.

Najwięcej nieprawidłowości, ponad 73,2% wśród kwestionowanych partii w zakresie oznakowania, dotyczyło naruszenia art. 20 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, tj.: brak nazwy wyrobu oraz danych przedsiębiorcy wprowadzającego towar do obrotu na teren Rzeczypospolitej.

Prawie 10%, wśród kwestionowanych partii, nie zawierało informacji (oznaczeń) dotyczących procentowego składu surowcowego, a 2,5% - sposobu konserwacji.

Natomiast ponad 41% nieprawidłowości, wśród kwestionowanych partii, dotyczyło stosowania nazw włókien w składzie surowcowym niezgodnych z określonymi w rozporządzeniu oraz umieszczenia sprzecznych informacji dotyczących sposobu konserwacji lub składu surowcowego na wyrobach.

Należy zaznaczyć, iż niektóre partie kwestionowane były z kilku powodów.

Wyniki przeprowadzonych kontroli wskazują, że zdecydowanie częściej zastrzeżenia w zakresie oznakowania wnoszono do partii pochodzących z importu.

Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie, wydano 3 decyzje nakazującą usunięcie stwierdzonych niezgodności w oznakowaniu.

Pozostali przedsiębiorcy po zapoznaniu się z uwagami inspektorów oraz obowiązującym stanem prawnym, podejmowali z własnej inicjatywy działania naprawcze wobec kwestionowanych wyrobów, poprzez niezwłoczne usuwanie nieprawidłowości, bądź uzupełnianie brakujących informacji lub też zobowiązywali się do niezwłocznego dokonania takich działań.

Ponadto, do przedsiębiorców wprowadzających kwestionowane produkty na rynek polski, skierowano wystąpienia informujące o stwierdzonych nieprawidłowościach i wskazujące na konieczność ich usunięcia. Również do części dostawców kwestionowanych wyrobów skierowano pisma w celu ustalenia przedsiębiorców wprowadzających wyroby do obrotu.

4. Prawidłowość oznaczenia produktów cenami

Prawidłowość oznaczenia produktów cenami zbadano, u wszystkich przedsiębiorców prowadzących sprzedaż detaliczną, zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 5 lipca 2001r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży (Dz. U. Nr 99, poz. 894 ze zm.).

W 9 placówkach (13,2 % skontrolowanych w tym zakresie placówek) stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku wywieszek, w tym w 1 przypadku oznaczenia ceną towarów umieszczonych na oknie wystawowym.

Nieprawidłowości wyżej opisane usunięto w toku kontroli poprzez oznaczenie wyrobów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

5. Legalność prowadzonej działalności gospodarczej

Przeprowadzone kontrole u wszystkich przedsiębiorców wykazały nieprawidłowości w 5 przypadkach.

Przedsiębiorcy nie dopełnili obowiązku zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej zmiany miejsca prowadzenia działalności lub zakres prowadzonej działalności nie był zgodny z zakresem określonym w okazanym dokumencie.

W toku kontroli przedsiębiorcy podjęli działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Wykorzystanie ustaleń kontroli

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w zależności od ich charakteru, podjęto następujące działania:

- skierowano do poprawy oznakowania produkty o wartości 63,4 tys. zł,
- wstrzymano od obrotu wyroby o wartości 28,9 tys. zł,
- przekazano do usunięcia wad jakościowych i przerobu produktów o wartości 2,9 tys. zł,
- przeklasyfikowano i przeceniono wyroby o wartości 0,3 tys. zł.

Ponadto:

- na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przekazano do UOKiK protokoły wraz z aktami kontroli dotyczące 7 spraw (24 partii) wyrobów kwestionowanych w zakresie bezpieczeństwa,

- wydano 3 decyzje na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów,
- nałożono 49 mandatów karnych na kwotę 9,7 tys. zł,
- wobec 11 przedsiębiorców zastosowano pouczenie w trybie art. 41 KW.

Sformułowano 18 żądań zmierzających do usunięcia ujawnionych nieprawidłowości. Z wynikami kontroli zapoznano właścicieli kontrolowanych podmiotów, a do producentów oraz dostawców kwestionowanych produktów skierowano 124 wystąpienia pokontrolne obligujące do podjęcia działań eliminujących stwierdzone nieprawidłowości, zmierzających do zapewnienia wprowadzania do obrotu handlowego wyrobów o właściwej jakości oraz oznaczonych zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów. Niezależnie od pisemnych wystąpień inspektorzy w toku kontroli informowali przedsiębiorców o obowiązujących przepisach prawnych oraz konieczności ich przestrzegania.

IV. Ocena wyników i wnioski

Przedstawione powyżej wyniki kontroli wskazują, że 34,4% skontrolowanych partii wyrobów konfekcyjnych dla dzieci posiadało różnego rodzaju nieprawidłowości, co dało podstawę do zakwestionowania (w ujęciu ilościowym):

- 32,4% partii skontrolowanych pod kątem prawidłowości oznakowania,
- 27,7% partii w zakresie zgodności rzeczywistego składu surowcowego z deklarowanym,
- 2,7% partii pod kątem jakości,
- 2,5% partii zbadanych w zakresie zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu.

Wskaźniki procentowe, w ujęciu ilościowym, charakteryzujące stwierdzone nieprawidłowości prezentuje tabela nr 2.

Tabela 2. Wyniki kontroli wyrobów konfekcyjnych dla dzieci.

Wyszczególnienie	Odsetek zakwestionowanych partii:				
	ogółem	jakość	skład surowcowy	formaldehyd	oznakowanie
produkcja krajowa	18,7	1,4	12,3	0,0	17,5
obrót wewnątrznijny * (z wyłączeniem Polski)	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
wyroby z importu	54,9	4,4	51,4	6,1	51,7
RAZEM	34,4	2,7	27,7	2,5	32,4

* kontroli poddano 1 partię wyrobu

Jak wynika z przedstawionego powyżej zestawienia wyników kontroli, najwięcej nieprawidłowości ujawniono wśród partii wyrobów pochodzących z importu, zarówno w zakresie oznakowania, jakości w tym badań laboratoryjnych deklarowanego składu surowcowego oraz bezpieczeństwa.

Należy podkreślić, iż w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych ujawniono 4 przypadki wyrobów konfekcyjnych dla dzieci, pochodzących z importu, niespełniających wymagań bezpieczeństwa w zakresie zawartości wolnego lub uwalniającego się formaldehydu.

Natomiast nie kwestionowano badanych wyrobów ze względu na zawartość amin lub obecności niklu i ołowiu.

Wyroby dla dzieci poddane zostały również badaniom organoleptycznym w zakresie spełniania wymagań określonych m.in. w Polskiej Normie PN-EN 14682: 2006 *Bezpieczeństwo odzieży dziecięcej - Sznury i sznurki ściągające w odzieży dziecięcej – Specyfikacja*. Zakwestionowano 23 partie wyrobów ze względu na nie spełnienie wymagań ww. normy w zakresie projektowania, produkowania lub dostarczania ubrań dla dzieci ze sznurkami ściągającymi, funkcyjnymi lub dekoracyjnymi występującymi przy kapturze, stojce i na dolnych krawędziach ubrań.

Badając jakość wyrobów najwięcej nieprawidłowości wykryto przeprowadzając badania laboratoryjne składu surowcowego – zakwestionowano 27,7% partii zbadanych, w tym co drugą partię pochodząca z importu i co ósmą produkcji krajowej.

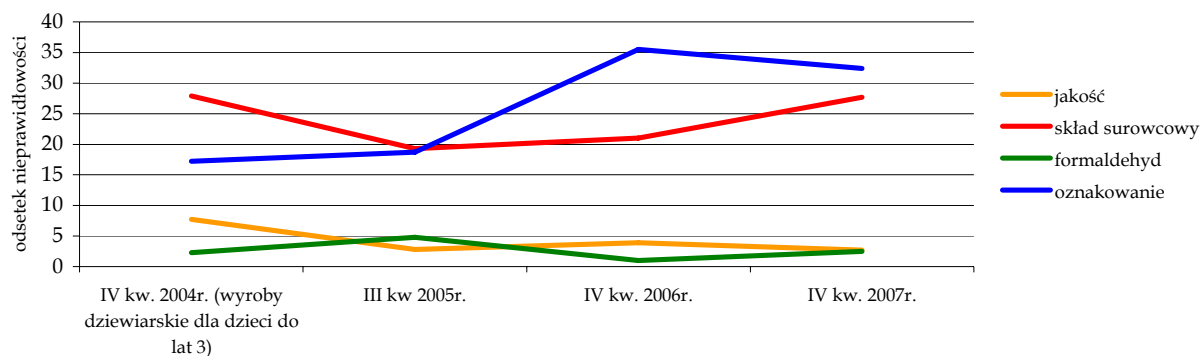
Ujawniono również 2 przypadki wyrobów niespełniających deklarowanych wskaźników użytkowych zmiany wymiarów po praniu. Należy zaznaczyć, iż zaledwie 19,1% wyrobów przekazanych do badań posiadało deklaracje producentów (odniesienie do wymagań Polskich Norm lub deklaracje własne) w powyższym zakresie.

Najwięcej zastrzeżeń stwierdzono w zakresie oznakowania wyrobów - zakwestionowano 32,4% partii, głównie ze względu na naruszenie przepisu art. 20 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. Nr 155, poz. 1095 ze zm.), tj.: brak nazwy wyrobu lub danych przedsiębiorcy wprowadzającego towar do obrotu na teren Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomimo wysokiego wskaźnika nieprawidłowości w zakresie oznakowania, brak najbardziej istotnych informacji z punktu widzenia konsumenta, tj. brak informacji o składzie surowcowym stwierdzono w prawie co dziesiątej wśród partii kwestionowanych, natomiast brak informacji o sposobie konserwacji - w 2,5%.

Z otrzymanych odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne wynika, że producenci podjęli działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, natomiast hurtownicy i detaliści zobowiązali się do zwracania baczniejszej uwagi na oznakowanie towarów wprowadzanych do obrotu oraz oznaczanie ceną w sposób zgodny z przepisami prawa.

Wykres nr 3. Wyniki kontroli wyrobów konfekcyjnych dla dzieci w latach 2004-2007

Porównując wyniki obecnej kontroli i zrealizowanych w latach poprzednich (wykres nr 3) widać duże zróżnicowanie wartości stwierdzonych nieprawidłowości.

Należy jednak zaznaczyć, iż wyniki ostatnich czterech kontroli wyrobów przeznaczonych dla dzieci wskazują, że zdecydowanie częściej kwestionowane są wyroby pochodzące z importu – średnio, w co drugiej partii poddanej kontroli z importu stwierdzono różnego rodzaju nieprawidłowości (w 2004r. było to 54,7%, w 2005r. – 31,7%, 2006r. – 62,0%, obecnie – 54,9%).

Wysoki wskaźnik kwestionowanych partii z importu potwierdza trafność zwiększenia udziału wyrobów z importu w ogólnej liczbie kontrolowanych wyrobów.

Podsumowując wyniki kontroli wyrobów konfekcyjnych dla dzieci wydaje się zasadnym:

- dalsze prowadzenie kontroli tej grupy wyrobów, w tym badań laboratoryjnych w zakresie bezpieczeństwa oraz zgodności rzeczywistego składu surowcowego z deklarowanym,
- kontynuowanie badań szczególnie wyrobów pochodzących z importu.

Opracowała:

Starszy Specjalista Monika Kozieł
Wydział Kontroli Artykułów
Nieżywnościowych i Usług

Zatwierdził:

Akceptował:

